

A background image showing a microscopic view of numerous water droplets of various sizes, some in sharp focus and others blurred, creating a bokeh effect. The droplets are clear and refract light, giving them a shimmering appearance.

tukes

Suomen Riskianalyysiseuran ja Suomen
Automaatioseuran yhteistyöseminaari, TAMK 9.2.2023

Turvauhkien aiheuttamat vaatimukset kemikaaliturvallisuudelle

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Säädökset

- Nykyinen sääntely
- Turvauhkasäädöshanke ja sen sisältö
- Mitä on tulossa

Nykyinen voimassaoleva sääntely

- Nykyinen kemikaalilaitoksia koskeva sääntely ei juurikaan tunnista turvauhkia onnettomuuksien aiheuttajina
- Kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005
 - 16 § Asiattomien pääsyn estäminen: estää pääsy laitokselle ja estää kemikaalien päätyminen asiattomien haltuun
 - 35 § Vaarallisten kemikaalien säilytys
- Asetus 685/2015
 - 45 § 3 mom.: Välittömästi myrkylliset kemikaalit (kategoria 1-3) tulee säilyttää lukitussa tilassa tai muutoin siten, etteivät asiaankuulumattomat saa niitä haltuunsa
 - Liite IV turvallisuusselvityksen sisältö, kohta 6. Onnettomuusriskien tunnistaminen ja analysointi sekä ehkäisemiskeinot
 - **e) Laitoksen turvaan (security) vaikuttavien seikkojen analysointi sekä niiden huomioonottaminen**
- Asetus 856/2012: ei vaatimuksia turvauhille
- SEVESO III-direktiivi ei huomioi turvauhkia
- EU:n lähtöaineasetus (EU) 2019/1148 säätelee räjähteiden lähtöaineiden luovuttamista kuluttajalle
- Julkisuuslaki 24 §: Yrityksen turvajärjestelyt eivät ole julkista tietoa

Säädöshanke TEM 063:00/2018

- Hallituksen esitys kemikaaliturvallisuuslain muuttamisesta ja turvallisuusselvityslain 21 §:n muuttamisesta
 - kemikaalikohteiden suojautuminen turvauhkia vastaan on paremmalla tasolla ja turvallisuusympäristö sitä kautta korkeammalla tasolla
- Asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten turvauhkiin varautumiseksi
- Valmistelussa ovat olleet mukana keskeiset ministeriöt, turvallisuusviranomaiset sekä elinkeinoelämä ja työntekijäjärjestöt
- Kaksi muutosyritystä vuosina 2017 ja 2021 ei ole tuottanut tulosta, sanooko kolmas kerta toden?
- Rinnalla on valmistunut [Tukesin opas](#) turvauhkiin varautumisesta

Poimintoja säädöshankkeen sisällöstä

- Soveltamisala
 - Kemikaalikohteen toiminnan laajuus (kemikaalien määrä ja vaarallisuus)
 - Seveso-kohteet ja erikseen ”turvauhkakriittiset”
- Määritelmä
 - Mitä kuuluu tuotantolaitokseen, miten laitosalueen ulkopuolella olevat valvomot/ohjauspaikat huomioidaan?
- Onnettomuuksien ja turvauhkien ehkäiseminen
 - Niiden vakavien onnettomuusskenaarioiden tunnistaminen, jotka voidaan aiheuttaa tai vaikuttaa turvauhilla. Riskiperusteinen varautuminen.
- Turvauhkiin liittyvän koulutuksen ja harjoittelun edellyttäminen
- Tietoturvariskien ja kyberturvallisuuden huomioiminen suojaustoimenpiteitä tekevässä automaatiassa
- Pääsyn rajoittaminen turvauhkien kannalta kriittisten laitteistojen luo ja automaatiotiloihin (insider-uhka ja ulkopuoliset)
 - Yksi haaste on tuotantolaitoksen alueelle tapahtuvan pääsyn valvonta (esim. ajoneuvojen kuljettajat)
- Turvauhkiin varautumisen vastuhenkilö
- Asiakirjojen julkisuus ja toiminnanharjoittajan tiedottamisvelvollisuus
- Turvauhkatilanteiden ilmoitusvelvollisuus viranomaiselle
- Perusmuotoinen turvallisuus selvitys

Mitä on ja voi olla tulossa?

- CER-direktiivi
 - Huoltovarmuus: Kriittisen infrastruktuurin tunnistaminen ja kriisinkestävyyden parantaminen
 - Täytäntöönpanoa valmistelee SM
 - Toimialoista mainittu energiasektori (öljy, maakaasu/LNG, vety)
- NIS2-kyberturvallisuudirektiivi
 - Kansallinen täytäntöönpano alkaa, LVM
 - Toimialoista mainittu ”kemikaalien valmistus, tuotanto ja jakelu”
- Cyber Resilience Act
 - Digitaalisten tuotteiden kyberturvallisuus
 - Jakaa tuotteet eri kategorioihin käyttötarkoituksen perusteella (teollisuusautomaatio)
- Single Market Emergency Instrument (SMEI)
 - ”eurooppalainen valmiuslaki”
- New rules on the marketing and use of high-risk chemicals
 - Jatkoa räjähteiden lähtöaineasetukseen

The background of the slide is a teal color with a bokeh effect, featuring numerous out-of-focus circles in various shades of teal and white, creating a soft, glowing atmosphere.

tukes

Suojan tuoja